

СТАНОВИЩЕ

**От доц. д-р Анна Илчева Цоловска, СУ”Св. Кл. Охридски” -
доцент по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство,
по процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”
по 8.2. Изобразително изкуство**

към

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

МАГИСТЪРСКИ ФАКУЛТЕТ

Департамент „Дизайн”

Докторска програма „Дизайн”

С кандидат: **Биляна Валентинова Стоименова**

Тема: **„ДИЗАЙН НА ПЕЧАТНИТЕ ИЗДАНИЯ В БЪЛГАРИЯ В КРАЯ НА
XIX И НАЧАЛОТО НА XX ВЕК (1878 - 1944 г.)“**

Общи бележки за дисертационния труд

Представеният дисертационен труд се състои от девет глави, приложения и 31 библиографски източници. Общ брой страници – 196 с 137 фигури в приложение.

Заглавието на дисертационния труд отговаря на неговото съдържание. В отделните глави се разкриват целите на автора и предмета на анализа. Разглеждат се хронологично явленията провокирали интереса на дисертанта, описват се подробно и се онагледяват със съответните визуални примери.

Задачите, формулирани в увода на дисертационния труд, се отнасят към предмета на изследването. Притежават яснота и конкретност.

Предмет на изследването

Предмет на това изследване е оформлението /използвайки съвременния речник/ – дизайна на издаваните от 1878 до 1944 година книги, вестници, списания, обяви, реклами и всякакви печатни продукти в България.

Авторското мнение относно целите на дисертанта е добре мотивирано и защитено, но текстът е доста разхвърлян и основната теза не е много ясна. Това е обяснимо, защото Стоименова си е поставила изключително амбициозната задача да проследи много подробно явленията в оформлението на печатните издания в България в избрания от нея период, а той се определя с бурни промени, разностранни влияния и фигури изплували от традициите, които, може би, са „най-естетската“ му характеристика. Още повече, авторката иска да разгледа обектите на своите разсъждения от много различни ракурси, да надникне в тяхната генеалогия и да извлече своите заключения, независимо от сложната плетеница от факти, постановки и взаимозависимости, на които се натъква. Желанието и трудолюбието, с което е изпълнено това много детайлно изследване ме кара да бъда убедена, че Стоименова все повече ще изчиства линията на своя изказ в бъдещи текстове, какъвто например може да бъде превръщането на тази дисертация в книга.

Актуалност и значимост на проблема в научно и научно-приложено отношение

Настоящият дисертационен труд се представя като добра и последователна документация отнасяща се до дизайна на печатните издания в България от края на XIX и началото на XX век.

Текстът би могъл да е от полза, както на студенти изучаващи графичен дизайн, реклама и визуални изкуства, така и на журналисти, художници, илюстратори, издатели, библиотекари, историци, преподаватели и пр.

Избраната и изложена в труда информация може да служи като справочник за графични дизайнери и илюстратори и да бъде в помощ при преподаването на изобразително изкуство в средни и висши училища.

Теоретичен модел и методика на изследването

Изследването е структурирано историко-културологично. Този модел създава яснота и възможност за лесна ориентация в текста. Основните методи използвани в изследването са историко-хронологичен, индуктивен, методът на сравнителен анализ и анализ на репродукции. Систематизирани се формалните и идейни категории.

Визуалният материал е богат, убедителен и интересно подбран. Примерите на книжния дизайн са разгледани в естетически, идеен, културно-социален и времеви аспект.

Автентичност на материала и оригиналност на решенията

Дисертационният труд е създаден самостоятелно от докторанта, като се основава на неговия сериозен интерес към сферата на печата и печатните издания, графичното им оформление и тенденциите в развитието им, с чувство за отговорност пред тази материя и интересуващите се от нея. Последователните търсения на автора, както и личните му пристрастия, му дават възможност да ни представи задълбочените си проучвания с големи подробности и във вид, лесен за възприемане. От работата проличава, че докторантът има критичен поглед върху съществуващата литература и способност да я изложи, като свързва различни тези и идеи, прави аналогии и създава един доста изчерпателен информационен обзор за проявилите интерес.

Публикации

Докторантът е представил шест публикации по темата на дисертационния труд, които покриват изискванията като брой и съдържание и показват трайния интерес на автора към изследваната тематика.

Научни приноси

От научните приноси на тази дисертация най-интересни са тези, които се отнасят до систематизацията и анализа на украсата и оформлението на славянските и старобългарските книги в периода от X до XVIII век.

Друг основен принос е, че за изследвания период няма цялостни и подробни проучвания в областта на дизайна на печатните издания и с негова помощ тази празнина започва да се попълва.

Заключение и предложение: Оценката ми за дисертационния труд, автореферата, научните публикации и научните приноси на Биляна Валентинова Стоименова е ПОЛОЖИТЕЛНА.

Представеният дисертационен труд отговаря на изискванията. Постигнатите резултати ми дават основание да предложа да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” на **Биляна Валентинова Стоименова** по **8.2. Изобразително изкуство.**

Изготвил становището:

доц. Д-р Анна Цоловска

